

Súd: Okresný súd Čadca
Spisová značka: 11P/19/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5319200609
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 04. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Adriana Pytliaková Dr.
ECLI: ECLI:SK:OSCA:2019:5319200609.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Čadca sudkyňou JUDr. Adrianou Pytliakovou, PhD. vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: Y. H., J.. XX.X.XXXX, bytom u matky, zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca, dieťa rodičov - matky S. H.V., J.. XX.X.XXXX, bytom N. XXX a otca S. E., J.. XX.XX.XXXX, bytom N. XXX, Y..Č.. N. XXX, o zníženie výživného na maloleté dieťa takto

rozhodol:

- I. Návrh otca o zníženie výživného vo vzťahu k maloletému Y. H., J.. XX.X.XXXX sa **z a m i e t a**.
- II. Žiaden z účastníkov **n e m á p r á v o** na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Uznesením zo dňa 25.1.2019 súd návrh otca o zníženie výživného na maloletého Y. vylúčil na samostatné konanie. Návrhom otec žiadal, aby vyživovacia povinnosť, ktorá mu bola určená rozsudkom Okresného súdu Čadca sp. zn. 9P/14/2016 zo dňa 18.10.2016 vo výške 100,- € mesačne bola znížená, nakoľko nie je schopný hradiť matke uvedenú sumu. Matka podala návrh na exekúciu, ktorá sa vedie na Exekútorskom úrade P. V., O. H., kde mu bol vyčíslený nedoplatok vo výške 2.100,- € a nemá ho z čoho uhradiť. Tvrdil, že matka o deti sa riadne nestará a jej vinou dochádza k tomu, že sa zamestnáva otec príležitostne, pretože keď matka sa doma nezdržiava, musí deťom navariť a postarať sa o nich počas jej neprítomnosti. Matka z peňazí, ktoré má poskytnúť deťom výživu, kupuje si pre seba cigarety, alkohol. Preto situáciu otec rieši tak, že deťom kúpi potraviny a takto sa stará o ich výživu.

2. Súd v konaní vykonal dokazovanie oboznámením sa pripojeného spisu Okresného súdu Čadca sp. zn. 9P/14/2016, 11P/58/2018, správou Q. N., K. N., lustráciou Sociálnej poisťovne, K. Č., správou o prešetrení pomerov zo strany kolízneho opatrovníka. Na základe vykonaného dokazovania zistil tento skutkový stav:

V rámci výsluchu otec uviedol, že situácia u neho sa nezmenila, je rovnaká ako v čase rozhodnutia Okresného súdu Čadca v konaní 9P/14/2016, v ktorom konaní súd schválil rodičovskú dohodu, v zmysle ktorej otec sa zaviazal prispievať na výživu maloletého S. H. sumou 100,- € mesačne. V tom období otec bol nezamestnaný a pracoval brigádne tak ako v súčasnej dobe. Tvrdil, že výživné neplatí, pracuje brigádnicky u H. A. na N.. Nemá uzatvorenú pracovnú zmluvu, denne zarobí 40,- až 50,- € podľa toho, aké práce vykonáva. Nevedel sa vyjadriť, v akej výške platí odvody do Sociálnej a zdravotnej poisťovne. Naposledy nezaplatil odvody. Robí nákupy do domácnosti, platí vodu každé 3 mesiace 80,- €, kúrenie hradí matka. Tvrdil, že alkoholické nápoje nepožíva, ale len príležitostne. Keď ide z práce vypije jedno, dve pívá. V spoločnej domácnosti žije s matkou v 2-izbovom prenajatom byte. Spolu majú 5 detí - J., J., M., Y. M. S.. Výživné matke neplatí, robí nákupy do domácnosti. Z toho dôvodu, že matka by peniaze minula na zakúpenie cigariet a alkoholu. Tvrdil, že je ochotný prispievať na výživu Y. sumou 30,- € mesačne. Nenavštevuje maloletý materskú školu, ale na budúci rok pôjde do predškolského zariadenia.

Otec tvrdil, že maloletá M. navštevuje strednú školu I. Ž. a keď nejaké peniaze potrebuje, tak jej dá. Táto v domácnosti veľmi pomáha, denne dochádza. Cestovné má zdarma a stravu si berie z domu. Mesačne otec zarobí 700,- až 800,- €.

3. Súd v konaní vypočul matku, ktorá uviedla, že pravidelne nepožíva alkoholické nápoje, ale cez víkend si kúpi nejaké pivo a príležitostne, keď sú oslavy. Otec robí nákupy do domácnosti, ale v malom rozsahu. Kупuje pečivo, cestoviny, koreniny. Mäso, zeleninu kupuje ona sama. Poberá sociálne dávky, rodinné prídavky, ale tieto prichádzajú na obecný úrad s tým, že keď peniaze na niečo potrebuje pre deti ako napríklad na zdravotnú starostlivosť, lieky, tak si vždy ide vypýtať. S otcom nekomunikuje. Tvrdila, že o deti sa riadne stará, aj o domácnosť. Zamestnať sa nemôže, pretože má v starostlivosti maloletého Y., ktorý keď pôjde do predškolského zariadenia, tak sa zamestná. Pokiaľ sa týka ďalších vyživovacích povinností, tieto má voči maloletej M., ktorá navštevuje 1.ročník Strednej školy Ž., odbor podnikanie. Na polroka prepadla, nechce sa učiť, väčšinu času trávi na mobile. Tvrdila, že je nezamestnáva ani domácimi prácami. Maloletá J., J. sú dvojčatá, navštevujú 7.ročník základnej školy, školské výsledky majú slabšie. Maloletá S. navštevuje 6.ročník základnej školy a táto na vysvedčení mala dve dvojky. Chce sa učiť a do školy sa pripravuje. Doma riadne varí, upratuje, perie a dievčatá jej pomáhajú, keď im nejaké práce dá.

4. Kolízny opatrovník v rámci svojho vyjadrenia opierajúc sa o správu o prešetrení pomerov tvrdil, že obaja rodičia klamú na pojednávaní, pretože požívajú alkoholické nápoje a matka zanedbáva starostlivosť o maloleté deti. Nemožno povedať, že by v domácnosti bol neporiadok, ale deti sú už tak nastavené, že každé z nich si udržiava na svojom mieste, kde žije, poriadok. Okrem piatich detí, rodičov v 2-izbovom byte býva ešte sestra matky s maloletým dieťaťom, ktorej matka pomáha, pričom táto potrebuje peniaze hlavne na výživu svojich detí. V rodine bolo preukázané, že deti danou situáciou trpia, nemajú svoje miesto, pokoj a často sú svedkom agresívnych výstupov rodičov, ktorí sa často pod vplyvom alkoholu hádajú. Minulý rok matka volala políciu, keď otec bol pod vplyvom alkoholu. Zo strany kolízneho opatrovníka bolo podané aj trestné oznámenie, ktoré bolo zastavené. Opatrovník zvažuje umiestniť všetky deti do zariadenia. Len situácia v rodine je veľmi komplikovaná. Pokiaľ sa týka maloletej M. nie je nedôvodné, že na polrok prepadla. Je v zlom psychickom stave, trpí depresiami. Úrad ju zobral na ošetrovanie k pediatričke MUDr. Y., ktorá ju riadne vyšetrila. Nejednalo sa u nej o virózne ochorenie, ale práve z psychiatrického hľadiska o depresiu s tým, že potrebuje ľudový režim a starostlivosť zo strany rodičov. Opatrovník požiadal matku, aby uvarila výdatnú polievku maloletej. Táto to odmietla s tým, že je veľká, nech sa sama o seba postará. Pokiaľ sa týka výživného, ktoré má platiť otec, tento by ho mohol odovzdávať na obecný úrad a nie k rukám matky, ktorej je vyplácané náhradné výživné, pretože on si vyživovaciu povinnosť neplní.

5. Zo správy kolízneho opatrovníka súd zistil, že rodina žije v 2-izbovom nájomnom byte s piatimi deťmi. V byte sa zdržiava otec, ktorý chodí domov prevažne večer, na výživu neprispieva, iba občas zakúpi pečivo, niekedy salámu, párky. Úrad domácnosť monitoruje z dôvodu výchovného opatrenia dohľadu. V rámci šetrenia bolo zistené, že hlavne večer dochádza k hádkam medzi rodičmi maloletých detí v dôsledku požívania alkoholických nápojov. Matka v čase šetrenia alkohol požitý nemala, naposledy 4.4.2019 bolo zistené, že otec ponúkol vo večerných hodinách matke alkohol, pravdepodobne pivo a víno. Došlo ku hádkam a matka privolala v podnapitom stave policajnú hliadku. Zmluvu na nájomný byt na N., v ktorom rodina žije prenajímateľ uzatvoril s matkou, pričom táto bola poučená o prísnom zákaze požívania alkoholických nápojov. Doporučil jej aj psychologické poradenstvo na úrade so zameraním sa na správanie matky a vplyv rodinného prostredia na psychiku detí. Matkin príjem pozostáva z dávok v hmotnej núdzi, prídavok na deti vo výške 421,- €. Náklady v domácnosti sú na nájomnom 45,- € mesačne, energie 75,- € mesačne, ročne odpad 100,- €, matka uhrádza deťom oblečenie, obuv. Vyjadrila sa v tom smere, že 1-krát mesačne dá otec deťom pár eur na sladkosti. Deti majú zabezpečenú stravu v školskej jedálni a školské pomôcky formou dotácie. Kolízny opatrovník návrh otca o zníženie výživného navrhol zamietnuť, pretože matka poberá náhradné výživné, otec na výživu neprispieva a zníženie príjmu v rodine by deti posunulo na hranicu chudoby.

6. Lustráciou Sociálnej poisťovne, K. Č. súd zistil, že matka nie je poberateľkou dôchodku, nemocenských dávok ani dávok v nezamestnanosti. Je prihlásená ako osoba starajúca sa o dieťa do 6 rokov od 21.4.2015.

7. Zo správy Obce N. súd mal preukázať, že matka a otec sú slobodní a nemajetní. Žijú spolu na adrese N. XXX, majú spolu 5 detí. Matka nikde nepracuje, je na neplatenj rodičovskej dovolenke. Otec nie je dlhšiu dobu trvalo zamestnaný, zamestnáva sa iba príležitostne. Matka sa v minulosti odmietala zúčastňovať aj prác na odpracovaní sociálnych dávok. Rodine v roku 2010 bol pridelený 2-izbový nájomný byt a zakúpené čiastočné vybavenie domácnosti (hrnce, paplóny, deky, obliečky). Rodičia sa nedostatočne starajú o deti a vo zvýšenej miere požívajú alkoholické nápoje. So starostlivosťou o deti matke pomáha najstaršia dcéra M.. Zdrojom obživy sú rodinné prídavky, náhradné výživné od 13.9.2018, ktoré sú vyplácané osobitnému príjemcovi Obci N. a príležitostný príjem otca. Na rodinu dlhodobo dohliada Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca a sociálna komisia na Obecnom úrade v N.. Otec naposledy pracoval na základe dohody o pracovnej činnosti v prevádzkárni Obce N., a to od 4.5.2015 do 31.5.2015 a na základe pracovnej zmluvy na dobu určitú od 1.6.2015 do 29.2.2016.

8. Oboznámením sa spisu Okresného súdu Čadca mal súd preukázať, že rozsudkom zo dňa 1.10.2018 maloletá M. bola zverená do osobnej starostlivosti matky s povinnosťou otca prispievať na jej výživu sumou 60,- € mesačne. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 11.10.2018.

9. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine - dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

10. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine - pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu. Rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

11. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine - plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

12. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine - obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

13. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine - každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

14. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine - pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

15. Zhodnotením vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že návrh otca o zníženie výživného vo vzťahu k maloletému Y. je nedôvodný s poukazom na tú skutočnosť, že naposledy o výživnom vo vzťahu k maloletému dieťaťu bolo rozhodnuté v konaní 9P/14/2016, v ktorom súd schválil rodičovskú dohodu, v zmysle ktorej sa otec zaviazal prispievať na výživu maloletého Y. sumou 100,- € mesačne, a to dňa 18.10.2016. Už v čase tohto rozhodnutia otec pracoval brigádne, jeho príjem bol v rovnakej výške ako v čase podania návrhu o zníženie výživného s rozdielom, že náklady na výživu maloletého Y. ku dňu rozhodnutia sa zvýšili vzhľadom k tomu, že už je starší. Otec neosvedčil žiadnym spôsobom zmenu pomerov na svojej strane odôvodňujúcu zníženie výživného. V konečnom dôsledku vychádzajúc zo správy kolízneho opatrovníka rodina je veľmi problematická a náhradné výživné je posielané k Obecnému úradu N., ktoré vypláca matke finančné prostriedky v prípade potrieb maloletých detí. Je nesporné, že v rodine pretrvávajú vzájomné väzobné problémy spôsobené požívaním alkoholických nápojov oboch rodičov, ktorá skutočnosť bola preukázaná jednak správou obce N. ako aj správou o prešetrení pomerov zo strany kolízneho opatrovníka. Do budúca je potrebné upraviť pomery v rodine v zmysle zabezpečenia nerušeného pokojného prostredia, v ktorom by sa deti mohli riadne pripravovať do školy, mať svoj priestor k tomu, aby čas mohli tráviť v domácnosti a nie vonku. Je nesporné, že zlyhávajú rodičia vo vzťahu ako výchovný moment svojim deťom, ktoré ostávajú tak bez akejkoľvek motivácie a pozitívneho príkladu do svojho života, čoho dôsledkom je aj tá skutočnosť, že maloletá M. nezvládla

štúdiom na strednej škole v Ž. a má zdravotné problémy psychiatrického charakteru. Pokiaľ otec má príjem 700,- až 800,- € mesačne je v jeho schopnostiach splniť si stanovenú vyživovaciu povinnosť, a to nielen vo vzťahu k maloletému Y., ale aj k ostatným maloletým deťom.

16. O trovách konania súd rozhodol v súlade s § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Čadca písomne v troch vyhotoveniach.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti v podaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis. Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcim konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom splnená dobrovoľne, je možné navrhnúť výkon rozhodnutia.